

Po zániku určenia osoby oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami (z dôvodu skončenia platnosti osvedčenia) mala táto osoba prístup k utajovaným skutočnostiam a teda utajované skutočnosti neboli chránené pred nepovolanou osobou.

APLIKOVANÉ PRÁVNE PREDPISY

Podmienky na ochranu utajovaných skutočností, práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri tejto ochrane, pôsobnosť úradu a pôsobnosť ďalších štátnych orgánov vo vzťahu k utajovaným skutočnostiam a zodpovednosť za porušenie povinností ustanovuje zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 215/2004 Z. z.“).

Podľa § 2 písm. f) zákona č. 215/2004 Z. z. oprávnenou osobou je právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá je určená na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami alebo ktorej oprávnenie na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami vzniklo zo zákona.

Podľa § 2 písm. g) zákona č. 215/2004 Z. z. nepovolanou osobou je fyzická osoba, ktorá nie je oprávnená oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami alebo ktorá nie je oprávnená oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami nad rozsah, ktorý jej je určený.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z. z. utajovaná skutočnosť musí byť chránená pred nepovolanou osobou a cudzou mocou spôsobom ustanoveným v tomto zákone, v predpisoch vydaných na jeho vykonanie a v ďalších osobitných predpisoch.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 215/2004 Z. z. ochranou utajovaných skutočností je vytváranie podmienok na personálnu bezpečnosť, administratívnu bezpečnosť, šifrovú ochranu informácií, fyzickú bezpečnosť, objektovú bezpečnosť, bezpečnosť technických prostriedkov a na priemyselnú bezpečnosť.

Podľa § 6 ods. 4 zákona č. 215/2004 Z. z. personálna bezpečnosť je systém opatrení súvisiacich s výberom, určením a kontrolou osôb, ktoré sa môžu v určenom rozsahu oboznamovať s utajovanými skutočnosťami.

Podľa § 6 ods. 6 zákona č. 215/2004 Z. z. fyzická bezpečnosť a objektová bezpečnosť je systém opatrení slúžiaci na ochranu utajovaných skutočností pred nepovolanými osobami a pred neoprávnenou manipuláciou v objektoch a chránených priestoroch.

Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z. z. ochranu utajovaných skutočností je povinný zabezpečiť v štátnom orgáne štatutárny orgán, v obci starosta, vo vyššom územnom celku predseda a v inej právnickej osobe štatutárny orgán (ďalej len „vedúci“); ak je štatutárnym orgánom kolektívny orgán, je vedúcim na účely tohto zákona ním písomne poverený člen kolektívneho orgánu.

Podľa § 41 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z. z. určenie osoby oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami zaniká

- a) zánikom platnosti osvedčenia,
- b) skončením výkonu funkcie,
- c) skončením pracovnoprávneho vzťahu alebo obdobného pracovného vzťahu alebo splnením zmluvného záväzku,

- d) zrušením platnosti osvedčenia podľa § 29 do doby ukončenia preskúmania rozhodnutia úradu podľa § 30,
- e) zrušením určenia oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami vedúcim,
- f) skončením povinnej vojenskej služby alebo
- g) vyhlásením za mŕtveho.

Podľa § 41 ods. 2 zákona č. 215/2004 Z. z. vedúci vyhotoví písomný záznam o zániku určenia oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami a urobí opatrenia na ich ochranu.

Podľa § 41 ods. 3 zákona č. 215/2004 Z. z. o zániku určenia osoby oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami stupňa utajenia Prísne tajné, Tajné alebo Dôverné je povinný vedúci informovať úrad do 30 dní od zániku tohto určenia.

Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z. z. utajovanú skutočnosť možno postúpiť zo štátneho orgánu na podnikateľa, ktorému bolo vydané potvrdenie o priemyselnej bezpečnosti, iba na základe zmluvy. Zamestnanec podnikateľa, ktorý sa bude oboznamovať s utajovanými skutočnosťami, musí byť oprávnenou osobou pre príslušný stupeň utajenia.

Administratívna bezpečnosť je systém opatrení, ktorých cieľom je ochrana utajovaných skutočností pri ich tvorbe, prijíme, evidencii, preprave, ukladaní, rozmnožovaní, vyradovaní a uchovávaní alebo pri inej manipulácii a je upravená vyhláškou Národného bezpečnostného úradu č. 48/2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o administratívnej bezpečnosti utajovaných skutočností (ďalej len „vyhláška č. 48/2019 Z. z.“).

Podľa § 26 ods. 1 vyhlášky č. 48/2019 Z. z., ak osobe zanikne oprávnenie oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami, preukázateľne odovzdá pridelené utajované skutočnosti a pridelené administratívne pomôcky vedúcemu alebo osobe na to určenej vedúcim.

Bezpečnostný štandard fyzickej bezpečnosti a objektovej bezpečnosti (ďalej len „bezpečnostný štandard“) a podrobnosti o ochrane objektov a chránených priestorov upravuje vyhláška Národného bezpečnostného úradu č. 336/2004 Z. z. o fyzickej bezpečnosti a objektovej bezpečnosti v znení vyhlášky č. 315/2006 Z. z. (ďalej len „vyhláška č. 336/2004 Z. z.“).

Podľa § 3 ods. 3 vyhlášky č. 336/2004 Z. z. podľa prístupu k utajovaným skutočnostiam sa chránený priestor kategórie Dôverné, Tajné a Prísne tajné určuje ako chránený priestor triedy I alebo chránený priestor triedy II.

Podľa § 3 ods. 5 vyhlášky č. 336/2004 Z. z. chránený priestor triedy II je priestor určený na ukladanie alebo manipuláciu s utajovanými skutočnosťami stupňa utajenia Dôverné alebo vyššieho tak, že utajované skutočnosti sú chránené proti neoprávnenej manipulácii určenými opatreniami a vstup do tohto priestoru neznamena oboznámenie sa s utajovanou skutočnosťou. Taký chránený priestor má

- a) určenú hranicu, na ktorej sa kontroluje každý vstup a výstup a každý vjazd a výjazd,
- b) kontrolu vstupu, ktorá umožní vstup bez sprievodu len oprávneným osobám; všetky ostatné osoby musia byť sprevádzané a zároveň musia byť prijaté opatrenia zabraňujúce neoprávnenej manipulácii s utajovanými skutočnosťami.

Podľa § 10 ods. 1 písm. h) vyhlášky č. 336/2004 Z. z. režimovými opatreniami sú opatrenia určujúce podmienky používania, pridelovania, označovania, úschovy a evidencie kódových nastavení a hesiel používaných na prístup do objektov, chránených priestorov a bezpečnostných úschovných objektov.

Podľa § 10 ods. 3 vyhlášky č. 336/2004 Z. z. sa zmena kódových nastavení a hesiel vykonáva po inštalácii mechanického zábranného prostriedku alebo technického zabezpečovacieho prostriedku, po každej zmene zamestnancov, ktorí poznajú kódové nastavenia alebo heslá, alebo vždy, keď sa vyskytlo ohrozenie utajovanej skutočnosti alebo je podozrenie na jej ohrozenie. Zmena kódových nastavení a hesiel sa vykonáva najmenej raz za šesť mesiacov, ak kódové nastavenie alebo heslo umožňuje prístup k utajovanej skutočnosti stupňa utajenia Prísne tajné alebo Tajné, a najmenej raz za 12 mesiacov, ak kódové nastavenie alebo heslo umožňuje prístup k utajovanej skutočnosti stupňa utajenia Dôverné alebo Vyhradené. O každej zmene hesla alebo kódového nastavenia sa vykoná záznam. Kódové nastavenia a heslá sa ukladajú u určeného zamestnanca.

Podrobnosti o bezpečnosti technických prostriedkov, o schvaľovaní technických prostriedkov do prevádzky, o ich použití a podrobnosti o požiadavkách kladených na technické prostriedky, na ktorých sa vytvárajú, spracúvajú, prenášajú, ukladajú a archivujú utajované skutočnosti, podrobnosti o postupe pri certifikácii technických prostriedkov a podrobnosti o spracúvaní bezpečnostného projektu na technické prostriedky a o vydávaní a používaní bezpečnostných štandardov ustanovuje vyhláška Národného bezpečnostného úradu č. 339/2004 Z. z. o bezpečnosti technických prostriedkov.